

Šolska mavnica

GLASILO UČENCEV OSNOVNE ŠOLE KOPER

4. ŠTEVILKA, DECEMBER 2016

OŠK

OSNOVNA ŠOLA KOPER

10Let

V TEJ ŠTEVILKI PREBERITE

Zgodilo se je ...	str. 3
Šolske zgodbe v besedi in sliki	str. 4
Prva svetovna vojna: Soška fronta	str. 6
Ustvarjamo	str. 8
Ples in glasba	str. 9
Praznični čas	str. 10
Intervju: Alenka Kozolc Gregurić	str. 11
Kukalo v šolsko svet	str. 12
Lahkih nog naokrog: Finska	str. 14
Potepanje po Trstu	str. 15
Celebrating R. Dahl's 100 th birthday	str. 16
Potovanje v babilonsko vas	str. 17
Intervju: Mihael Grabar Tatai	str. 18
Nasveti za branje	str. 19
Literarne navihanke	str. 20
Zanimivosti	str. 22
Razvedrilo	str. 23

KUKUC ...

(ali Uvodnik v mavrični svet)

Pa smo spet z vami! Upamo, da ste si med počitnicami nabrali dovolj energije, s katero boste lahko premagali vse ovire in naloge v novem šolskem, pa tudi koledarskem letu. V teh praznično-zimskih dneh naj vas poleg obilice sladkarij, ki so vam jih prinesli vsi trije dobri možje, zabava tudi naše glasilo.

V tej številki se boste tako odpravil po Božičkovih poteh na Finsko, se potepali po babilonski vasi, spoznali Mihaelov svet namiznega nogometa in odkrili, kako praznujejo novo leto ponekod po svetu. Med drugim smo za ljubitelje zgodovine pripravili članek o 1. svetovni vojni, za vedoželjne nekaj zanimivosti, za mlade mislece pa miselne uganke.

Želimo vam prijetno raziskovanje in še prijetnejše kepanje — seveda, če odkrijete kaj snega. :)

Uredniški odbor

Osnovna šola Koper

Cesta Zore Perello Godina 1

6000 Koper

Naklada: 1100 izvodov

Tisk: Prijatelj & Prijatelj, d. o. o.

Oblikovanje: Maja Perinovič, prof.

Uredniški odbor:

Maja Kodra, Nejc Pegan, Ema Uljan, Lana
Desančič

Mentorica: Maja Perinovič, prof.

Šolsko leto 2016/17

Številka: 4

ZGODILO SE JE ...

PRVIČ V ŠOLSКИH KLOPEH

Letošnje šolsko leto smo kot običajno pričeli s sprejemom prvošolcev. S prijetno glasbo smo naznanili njihov vstop skozi šolska vrata in jim s tem pričarali nasmeh na obraz. Veseli, navdušeni, pa tudi prestrašeni otroški obrazi so se ob uvodnem pozdravu in kratkem klepetu Tomaža Klepača in Iztoka Gustinčiča sprostiti in raznežili.

Učiteljica Dejana Benčič je novince v uvodnem nagovoru s spodbudnimi besedami motivirala k ogledu gledališke igre z naslovom *Sem velik ali majhen*. V njej so nastopali učenci sedmega razreda. Z doživeto interpretacijo živalskih likov, predvsem pa glavnega junaka Zajca Lovra, so v prvošolcih vzbudili velik interes, saj so igro pozorno spremljali ves čas. V malih nadobudnejih je vzbudila upanje, da so tako kot glavni junak Zajec Lovro ravno prav veliki za vstop v prvi razred. To je s svojim govorom potrdil tudi gospod ravnatelj, Anton Baloh. Sledila je predstavitev razredničark posameznih oddelkov prvega razreda in drugih strokovnih delavk. To je za prvošolce eden najpomembnejših in težko pričakovanih trenutkov, saj v njih vzbuja radovednost. Ob veseli, poskočni glasbi so se učiteljice, skupaj s svojimi učenci odpravile v matične učilnice. Tam so se spoznali, se sprostiti, razvedrili, se posladkali in tako vzpostavili pristen stik.

(Danijela Klarič, prof.)

ZBIRALNI AKCIJI

V mesecu novembru smo izpeljali dve uspešni zbiralni akciji. Zbirali smo star papir in sredstva v višini 95 € namenili v šolski solidarnostni sklad. Hkrati smo sodelovali tudi v zbiralni

akciji odpadne električne in elektronske opreme ter odpadnih baterij *Ni debate, v Gorenje Surovino dajte aparate*. Zbrali smo 46010 kg nevarnih odpadkov in zasedli odlično drugo mesto.

(Nina Luša, prof.)

PROSTOVOLJSTVO IN PRVA POMOČ

17. 11. 2016 so imeli četrtošolci kulturni dan na temo prostovoljstva in prve pomoči. Delavnice so izvajali prostovoljci Rdečega križa Koper pod vodstvom Elene Zajc in Marije Jereb. Otroci so se naučili, kako oskrbimo manjše poškodbe, in spoznali tehnike oživljanja ter defibrilator. Hkrati so se seznanili z osnovnimi vrednotami prostovoljstva in humanosti ter aktivno preživeli novembrsko dopoldne.

(Nina Luša, prof.)

ZAKLJUČNA PRIREDITEV MOJ PRISPEVEK ZA MIR

6. 10. 2016 je v avli OŠ Koper potekala zaključna prireditev projekta *My piece for peace – pomagajmo spremeniti sliko sveta*. Projekt je pozval učence, naj upodobijo svet, kot ga vidijo danes, in ustvarijo sliko sveta, v katerem bi radi živeli. Fotografija, ki so jo posneli učenci letošnjega 8. d razreda, je bila izbrana med petimi najboljšimi prispevki in je bila v obliki razglednice poslana voditeljem sveta kot poslanica miru. Na prireditvi sta nastopila tudi otroški in mladinski pevski zbor.

(Ivanka Jerman, prof.)

PREDSTAVITEV HUMANITARNE DEJAVNOSTI PRVOŠOLCEM

V tednu otroka je bila v amfiteatralni dvorani šole predstavljena humanitarna dejavnost. Gospe Marija Jereb in Tjaša Pečarič sta z lutkovno igrico predstavili pomen organiziranosti Rdečega križa. Učenci so se aktivno odzvali in pripovedovali, kako tudi sami radi pomagajo. Izrazili so svoje misli o svetu, v katerem želijo živeti, in spoznali, da je pomoč lahko že sam pogled, nasmeh in stisk roke.

ŠOLSKE ZGODBE ...

STARŠI MED NAMI

V tem predprazničnem času smo med nas povabili starše, da bi skupaj izdelali izdelke za božično novoletni bazar. Druženje je potekalo v prijetnem in sproščenem vzdušju. Starši so nam pomagali s striženjem papirja, ostalo smo pa kar sami naredili. Izdelali smo voščilnice in okrasne smrečice. Po končanem delu smo se odžejali s toplim čajem in pecivom, ki nam ga je pripravila učiteljica Nataša.

Učiteljice Nataša, Manica in Tjaša

MLADI RAZISOVALEC

V interesno dejavnost *Mladi raziskovalec* smo vključeni učenci drugošolci, ki nas zanima svet naravoslovja. Raziskujemo, razmišljamo, se sprašujemo, ugotavljamo in dokazujemo s poskusi. Pri našem odkrivanju novega uporabljamo različne pripomočke, materiale, svoja čutila in možgančke. Ko vse skupaj združimo, se nam posveti žarnica novih spoznanj. Na zabaven in poučen način nadgrajujemo svoje naravoslovno znanje in smo zato pravi mladi raziskovalci.

V SVETU GODAL

Drugošolci smo se želeli poglobiti v svet godal. V ta namen sta nas obiskali osmošolka Nika Lucija Frank in devetošolka Maša Stopar. Obe sta izvrstni violinistki, ki že vrsto let obiskujeta glasbeno šolo in dosejata lepe uspehe na svojem področju. Predstavili sta nam instrument violino in za nas priredili pravi mali koncert. Drugošolci smo bili njunega obiska zelo veseli. Na poučen in zanimiv način smo razširili naše znanje o godalih.

Karin Gorenjc Gržetič, prof.

... V SLIKI IN BESEDI

POHOD NA SLAVNIK

Po nekaj zaporednih deževnih dneh nas je v soboto 22.10. 2016 že navsezgodaj zjutraj pozdravilo sonce in nam zaželelo prijeten pohod na Slavnik. Pot, ki smo jo pričeli v še zaspani vasici Skadaščina, je bila na začetku položna, nato pa se je počasi dvigala proti vrhu. Na pohodu smo srečali kar nekaj domačih živali, ki so se pasle na vaških travnikih. Mati narava nam je poskrbela za še prijetnejšo pot in nas zalagala z jesenskimi dobrotami, kot so: brin, drenulje, glog in šipek. Na vrhu smo se okrepčali z malico iz popotne torbe. Mladi planinci smo sklepali nova poznanstva s štirinožci, ki jih je bilo tisti dan prav veliko. Na Slavniku pa je bila poleg nas še pisana družina mladih, mladih po srcu in kolesarjev.

Ko smo se odpočili, smo se odpravili po strmi poti navzdol v smeri Podgorja, kjer nas je čakal avtobus. Naše mlade planinke so po skalah, ki jih je bilo kar nekaj, preskakovale kot gazele. Nekateri med nami pa smo si včasih kar po »tazadnji« skrajšali pot.

Mislím, da lahko v en glas povemo, da je bil prvi planinski pohod na Slavnik lep, zanimiv, ravno dovolj zahteven. Polni pričakovanj se tako že veselimo novih planinskih doživetij.

Manica Cink, mentorica planinskega krožka

ŠOLA V NARAVI: KOČEVJE

Učenci 4. c in 4. d so aktivno preživljali sončne dneve v šoli v naravi v Kočevju. Spoznali so mesto z vodotoki, iskali sledi gozdnih živali, obiskali kraško jamo in se seznanili z nekaterimi zdravilnimi rastlinami. Preizkusili so se tudi v lokostrelstvu in na kolesarskem poligonu ter vse svoje znanje združili v orientacijskem teku.

Tamara Černeka in Nina Luša, razredničarki

OBISK JAME

Moja najljubša dejavnost v šoli v naravi je bila ogled jame, ki ima dve imeni: Črna jama in Medvedova jama. Ljudje v Kočevju so jamo poimenovali Medvedova jama, ker so našli v kamnu štiri vodoravne vdolbine, dolge sedem centimetrov, in menijo, da se je z njimi podpisal medved. Črna jama pa je dobila ime, ker so v njej kurili z baklami in zaradi oglja so nekateri deli zidu črni. Na obisku jame smo videli veliko zanimivega. S stropa je visel stalaktit, ki je bil star 15.000 let. Nato smo videli še stalagmit, ki je bil star 400.000 let. Učitelj nam je povedal, da kapniki umrejo, če se jih dotaknemo, saj tako spremenimo njihovo kislost in ga ohromimo. V jami smo naredili tudi poskus – s tipom smo morali nekoga poiskati.

Svit Filip Oblak, 4. d

PRVA SVETOVNA VOJNA

Soška fronta

O SOŠKI FRONTI

Soška fronta je bila del bojišča, ki je v prvi svetovni vojni med italijansko in avstro-ogrsko vojsko potekalo od Rombona do Traškega zaliva. Fronta, ki je skupno merila kar 90 km, je bila prizorišče največjega spopada na gorskem območju v celotni zgodovini človeštva in največji spopad na Slovenskem sploh. V spopadih na fronti je umrlo na tisoče slovenskih vojakov, zaradi česar je tudi danes globoko zakoreninjena v našo zgodovino. Kljub temu da je fronta vzela množico življenj, je preprečila italijansko prodiranje v notranjost našega ozemlja. V vojni, ki je potekala od leta 1914 do leta 1918, je zmagala Avstro-Ogrska.

(Ela Bojanić, 9. b)

Kostnica

KOBARID IN KOSTNICA

Kobarid je prepoznaven predvsem po bojiščih prve svetovne vojne, po Soški fronti oz. po bitki, imenovani tudi Čudež pri Kobaridu. Gre za veliko gorsko bitko med Italijo in Avstro-Ogrsko, v kateri je sodelovalo več vojakov različnih narodnosti. Bitka je bila pomembna tudi zaradi napada s kemičnim orožjem – klorom – pri Bovcu. Zmaga Avstrijcev in Nemcev, na strani katerih so se borili tudi slovenski vojaki, je prinesla veliko žrtev na med italijanskimi vojaki. V spomin nanje so zato zgradili kostnico, ki se nahaja nad Kobaridom.

Draga moja Anna!

Pogrešam svoj dom, največ pa tebe. Želim si, da bi bil sedaj ob tebi, da bi pil čaj, delal nekaj vsakdanjega ... Tukaj so razmere grozne. Umazanija, lakota, mitri, uši, dež in mraz. Ljudje umirajo pred mojimi očmi, pa jih niti pokopati ne moremo, ni časa ... vsako sekundo se moramo boriti za svoja življenja. Hudo mi je, ker jim ne morem pomagati. Vsi moji prijatelji umirajo, plini, topovi, puške ubijajo vse, kar je ostalo živega. Vsak dan se čudim, da sem še živ. Varuje me misel nate in na dom. Veš, že dolgo nisem zapel očesa, ne morem zaspati.

Verjetno tega pisma ne boš dobila. Naša pisma spreminjajo in pišejo, da se bo vse hitro končalo, da je vse lepo in prav ... Mogoče so to moje zadnje besede, a ni me strah. Če se ne vinem, ne bodi žalostna, živi naprej ... za najine otroke.

Pogrešam vas in vas imam rad.

Vaš Benito

Rombon, 24. 5. 1915

Izkazalo se je, da so obrambna orožja (strelski jarki z bodečo žico) učinkovitejša od napadov konjenice in pehote. Tu, v strelskih jarkih, izgubljam občutek za prostore, letne čase, ure ... Nekateri moji soborci od lakote in izmučenosti izgubljajo zavest. Napetost narašča. Počasi nad nami prevladuje norost zaradi toliko urtikih med nami.

Konec avgusta 1915

Dobili smo ukaz za odhod. Z vozovi so nas prepeljali v neznano, ostali smo tam teden dni, nato pa so nas strkali v vlak in odpeljali v Trejo blizu Torina. Dobili smo zasilna bivališča v zapuščenih kmečkih poslopjih. Praviijo, da ne bomo ostali dolga ...

29. 6. 1916

Danes je strahoten dan. Austro-Ogrska je uporabila bojni plin na šest kilometrov dolgem pasu med Martinščino in Marznicami. Plinske jeklenke so bile napolnjene s klorom. Umrlo je več tiso vojakov.

Pozna poletja, 1916

Več obnemogel in shiran sem. Komaj sestavljam besede. Ne vem, kako so moji domači, kako je v mojih prelepih Brdih. Grizejo me podgane. Bitke se nadaljujejo. Prekleti Lahki, preklet bodi njihov pohlep!

Učenci 9. razredov so se 3. in 7. oktobra 2016 udeležili ekskurzije v Posočje. V kobariškem muzeju prve svetovne vojne so spoznali življenje vojakov ob Soški fronti in številna orožja, ki so jih vojaki uporabljali med bojevanjem. Poleg muzeja so si učenci ogledali še italijansko kostnico nad Kobaridom. Na podlagi videnega in doživetega so se morali učenci vživeti v vlogo vojaka in napisati pismo svoji družini ali pa vojakov dnevnik.

Draga družina,

zelo vas pogrešam in nestrpno čakam dan, ko vas bom lahko spet objel. Trenutno se nahajam v eni izmed kavern, zunaj pa je zapadel visok sneg. Okrog mene so vojaki, zebe nas in nekateri se omaj še ohranjajo pri življenju. Bojujemo se in trudimo se preživeti, iz dneva v dan ... Strah nas je, ker smrt neprestano preži na nas. Ubijajo nas ne le vojaki, tudi infekcije, higienski pogoji so slabi, saj se ne moremo niti okopati, miši in podgane lezejo okrog nas. Tudi lani smo.

Ne vem, kdaj se bom vrnil domov. Moja poslednja želja je le, da bi vas lahko še enkrat objel. Neprestano mislim na vas. Rad vas imam!

Vaš predani vojak Rado

USTVARJAMO

Zimski šopek s pomarančami

S suhimi pomarančami velikokrat okrasimo novoletno jelko ali venček, tokrat pa jih bomo uporabili za dekoracijo zimskega šopka. Izkoristi lepe zimske dni v naravi in nalomi nekaj drevesnih vej, ki naj bodo tanke in čim bolj razvejane. Položi jih na star časopis in poprskaj s sprejem. Pusti, da se veje posušijo,

n a t o jih postavi v poljubno vazo. Na deski previdno nareži pomaranče na kolobarje. Položi jih na radiator za dan ali dva, da se posušijo, lahko pa jih posušiš tudi v pečici. Ko so pomaranče suhe, jih skozi sredino natakni na veje. Šopek je narejen!

POTREBUJEMO:

- 2 rdeči pomaranči
- 2 oranžni pomaranči
- nož
- deska
- star časopis
- 4–5 vej dreves (razvejane, tanke)
- sprej z zlatimi bleščicami
- vaza

Snežna krogla

POTREBUJEMO:

- steklen kozarec za vlaganje
- fimo masa (večbarvna)
- vodoodporno lepilo
- perlice in bleščice
- destilirana/navadna voda
- (glicerin)

Iz fimo mase oblikujemo podstavek – snežno podlago, ki na ne bo večja od pokrovčka (glej sliko 1). Na podstavek izdelamo iz fimo mase figurico na temo zime. Pri tem bodimo čim bolj izvirni. Posamezne dele zlepimo z vodoodpornim lepilom. Nato figurico nalepimo na podstavek

(glej sliko 2). Ko končamo, pečemo figuro v pečici 30 minut na 110 °C. Z vodoodpornim lepilom zalepimo podlago s figurico na notranjo stran pokrovčka in počakamo, da se dobro posuši. Medtem v steklen kozarec čisto do vrha nalijemo vodo in vanjo vsujemo bleščice in perlice. V vodo lahko po želji dodamo še žličko glicerina, ki ga kupimo v lekarni, da bodo bleščice več časa lebdele. Pokrovček nato počasi privijemo na kozarček tako, da odteče vsa odvečna voda in v kozarcu ne bo zraka. Snežna krogla je narejena!

Škatla za piškote

Na krožnik narišemo mrežo, kot kaže slika 2, in posamezne dele zarezemo, kot kaže slika 3. Nato previdno upognemo zarezane dele (slika 4), da dobimo obliko škatlice. Zlepimo notranje robove. Notranjost škatlice okrasimo z izbrano servieto, na zunanjo stran pa zavežemo širši darilni trak (slika 6). Škatlico napolnimo s piškoti. Izdelek je lahko super darilo, zlasti če si piškote spekel/-kla sam/-a. Uživaj v ustvarjanju!

POTREBUJEMO:

- papirnati krožnik
- barvno servieto
- škarje
- svinčnik
- lepilo
- darilni trak

PLES IN GLASBA

KULTURNI DAN – PLES

Tako kot vsako leto smo tudi letos v novembru izpeljali uspešen kulturni dan *Ples za vse osmošolce*, ki ga je organizirala učiteljica mag. Hedvika Ravnik. Delo je najprej potekalo v učilnicah, kjer so se učenci pod mentorstvom učiteljev naučili osnov različnih plesov: filipinskega plesa Tinikling, kavbojskega plesa, irskega plesa, hip-hopa, angleškega valčka in kola. Ob zaključku plesnih delavnic je v telovadnici sledila kratka predstavitev naučenega z izbranimi učenci in podelitvijo medalj najboljšim posameznikom.

Bil sem v skupini, kjer je bilo malo mojih sošolcev, a sem že pri prvem plesu spoznal, da smo se v skupini takoj povezali. Povezala nas je glasba in premikanje ob zvokih slišanih skladb. Ves čas smo se počutili prijetno, bili smo prežeti z glasbo in veseljem. (Val Lisjak, 8. d)

Potek delavnic me je navdušil. V skupinah smo se lahko s pomočjo glasbe povezali, sprostiti in zbrano sledili plesnim korakom različnih plesov. (Ramiz Tafiloski, 8. d)

Užival sem pri učenju vsakega plesa posebej. Izvedel sem veliko novega o različnih plesih in njihovih korakih. (Ibrahim Šečerović, 8. d)

Organizacija kulturnega dneva je bila odlična. Všeč mi je bil izbor plesov in sproščenost skupine ter mentorjev pri samem učenju plesov. (Tina Ščulac, 8. d)

Čas na kulturnem dnevu je hitro minil. Všeč mi je bilo učenje različnih plesov, še posebej mi je bil ljub kavbojski ples. Dan je bil zelo razburljiv ... (Nikita Pauk, 8. d)

12. oktobra 2016 so devetošolci OŠ Koper v okviru kulturnega dneva, ki ga je organizirala mag. Hedvika Ravnik, obiskali dve glasbeni ustanovi v Ljubljani. Organiziran je bil voden ogled SNG Opere in baleta ter našega kulturnega hrama — Cankarjevega doma. V njegovi Gallusovi dvorani je sledil koncert za mlade poslušalce z naslovom *Simfonična glasba na filmskem platnu*, ki so ga pripravili pri Glasbeni mladini Slovenije v sodelovanju z Orkestrom Slovenske filharmonije in Cankarjevim domom.

KULTURNI DAN – KONCERT

Všeč mi je bilo to, da je skozi celoten koncert voditelj nakazal zgodbo pred vsako skladbo, ki je bila povezana s prikazanim odlomkom iz filma. Skladbe so bile med seboj raznolike, kar je bilo izredno zanimivo za nas. (Ema Uljan, 9. c)

Opazil sem, da so vsi sošolci uživali na koncertu. Nekateri so bili prvič v Cankarjevem domu, prvič na koncertu. Pred odhodom v Ljubljano smo se naučili tudi pravil lepega vednja na koncertu. Bilo mi je všeč, ker smo poslušali skladbe, ki smo jih že prej spoznali pri pouku. (Nejc Pegan, 9. c)

Izlet v Ljubljano je mnogim omogočil dogodek, ki ga nekateri nikoli več ne bodo doživeli. Poleg tega smo imeli edinstveno možnost ogleda zaodrja dveh zelo pomembnih kulturnih ustanov: Opere in Cankarjevega doma. Ob veliki meri zabave smo se mnogo novega tudi naučili. (Lea Stamatović, 9. d)

Zelo lepo voden ogled obeh kulturnih ustanov. Koncert je bil unikaten in navdušujoč. Zanimivo je bilo ob predvajani glasbi na platnu slediti odlomkom nekaterih filmov. (Lana Desančič, 9. d)

PRAZNIČNI ČAS

PRAZNOVANJE NOVEGA LETA PO SVETU

GRČIJA

Ljudje najdaljšo noč v letu večinoma preživijo v družinskem krogu. Največkrat igrajo karte ali druge družabne igre, saj velja reklo, da bo imel tisti, ki zmaga, srečo vse leto. Tisti, ki izgubi, pa bo imel srečo v ljubezni.

AVSTRIJA IN NEMČIJA

V Avstriji in Nemčiji verjamejo, da je treba na silvestrovo vlivati svinec. Majhno količino svinca stalijo na žlici, nato pa ga ulijejo v vodo. Iz nastalega vzorca nato poskušajo napovedati, kaj jim bo prineslo novo leto. Zelo pogosto je tudi obdarovanje s talismani za srečo, kot so prašički ali druge figurice. Po odštevanju opolnoči na televizijah in radiih zadoni dunajski valček.

ŠPANIJA

V Španiji ljudje odštevajo zadnje trenutke starega leta z donenjem zvonov na madridskem trgu Puerta del Sol, ki ga prenašajo televizije po vsej državi. Ob vsakem udarcu zvonov ljudje pojedjo po eno grozdno jagodo, kar naj bi prinašalo srečo v novem letu.

MEHIKA

Če Mehičan na novega leta dan nosi rdeče ali rumeno spodnje perilo, bo imel srečo v ljubezni ali uspeh v poslu. Prav tako pred vrata postavijo kovček ali pa z njim tečejo po ulici, kar naj bi prineslo veliko potovanj v novem letu. V južnih delih Mehike zažigajo lutke, ki predstavljajo odhajajoče leto.

JAR

V Južnoafriški republiki se novo leto začne s praznovanjem, ki doseže vrhunec s karnevalom 2. januarja. Ob tej priložnosti se v Cape Townu zbere več kot 10.000 pisanih maškar, plesalcev, glasbenikov in pevcev. Običaj korenini v zgodovinskem pojmu »drugega novega leta«, ki so ga dan za ostalimi nekoč praznovali sužnji.

HANUKA

Hanuka ali praznik luči je pomemben judovski praznik, ki traja osem dni, praznuje pa se vsako leto različno – od konca novembra do konca decembra. V tem času se verniki obdarujejo in med drugim pojedjo veliko krofov in druge hrane, ki jo ocvrejo v olivnem olju, saj ima ta zanje simbolni pomen. V 2. st. pr. n. št. naj bi bilo v jeruzalemskem templju zalog oljčnega olja, ki je bilo nujna sestavina za pravilno opravljanje bogoslužja, dovolj le za en dan. Kot po čudežu pa je olje zadostovalo za celih 8 dni, ravno dovolj dolgo, da so lahko pripeljali nove zaloge. To so Judje razumeli kot čudež, zato hanuka opominja vernike, naj čudeže iščejo v svojem vsakdanu. Dandanes Judje po vsem svetu obujajo spomin na ta čudež tako, da vsak večer prižgejo (navadno z desne proti levi, od vzhoda proti zahodu) dodatno svečko na posebnem deveteroramnem svečniku, imenovanem hanukija. Najprej se prižge sveča, ki stoji na sredi (t. i. sveča služabnica), z njo pa nato prižgajo vse ostale sveče. Ob prižiganju izrečejo blagoslove.

TEPEŽNI DAN

Tepežni dan pri nas praznujemo 28. decembra, imenujemo ga lahko tudi pametva, tepeznica ali dan nedolžnih otročičev.

Tepežnega dne so se nekdaj otroci zelo veselili, saj je bil to dan, ko so vzeli v roke šibe in se podili po vasi. Najprej sta jih s šibo dobila oče in mati, nato sosede in sosedi, botre in botri, strici in tete ... Medtem ko so bili tepeni, so odrasli v otroške malhe nasipali krljle, orehe, kose kruha in morda celo kak kovanec. Odraslim pa je dotik tepežkarjeve šibe prinašal zdravje in srečo. To staro vero izražajo tudi pesmi tepežnice, ki so jih izgovarjali otroci, medtem ko so tepežkali odrasle:

**»Reš'te se, reš'te se, zdravi, veseli, dolgi,
debeli. Da bi dosegli sivo brado in
dočakali leto mlado.«**

ZABAVEN POGOVOR Z ALENKO

V letošnjem šolskem letu obiskujem izbirni predmet *Šolsko novinarstvo*. Tokrat sem se pogovarjala z Alenko Kozolc Gregurić, znano slovensko igralko, ki jo lahko trenutno opazujemo v vlogi Zorice v nadaljevanki *Ena žlahtna štorija*. Preberimo, kaj zanimivega nam je povedala.

Pozdravljeni Alenka. Trenutno vas lahko spremljamo v *Eni žlahtni štoriji*, ki se dogaja v Goriških Brdih. Vendar vi niste Brika.

Res je. Rodila sem se v Novem mestu, po srednji šoli pa sem odšla v Ljubljano, kjer sem začela študirati arhitekturo. Čeprav sem se odločila, da po končani fakulteti ostanem v Ljubljani, bom zavedno ostala ponosna Novomeščanka.

Radi potujete po svetu?

Rada bi potovala po svetu. Trenutno potujem zelo malo in sem večinoma doma zaradi službe. Veliko časa pa preživim na morju, kjer imamo tudi svojo barčico.

Vsak otrok ima sanje, kaj bo, ko bo velik. Kaj ste vi sanjali, da boste postali kot odrasla oseba?

Že kot otrok sem med vikendom vzela očijev snemalnik in celo uro sedela ter se snemala, kako berem. Mislim, da sem si že takrat želela postati igralka. Že pred osnovno šolo sem igrala v sestrinem dramskem krožku.

V kateri nadaljevanka oziroma v katerem filmu vam je bilo do sedaj najtežje igrati?

V vseh vlogah sem vedno uživala, najtežja pa bi bila zagotovo vloga Lize v muzikalu *Cvetje v jeseni*, saj moraš plesati, peti in igrati hkrati.

Katera serija je bila za vas prelomna in vam je prinesla velik vzpon?

Na sceno me je odnesel *TV Dober dan*.

Kaj imate najrajši pri tem poklicu?

Predvsem to, da vsakič, ko dobiš vlogo, si lahko nekdo drug. Tako vedno posodiš del sebe nekemu drugemu, ki je na nek način tudi del tebe.

Se vam zdijo avdicije težke?

Osebnost se mi niso zdele težke, ampak so mi bile vedno v izziv in rada sem hodila tja. Menim pa tudi, da je pri nas avdicij žal premalo.

Se vam igrilstvo zdi težek poklic?

Katerega koli igralca boš vprašala, ti bo vsak odgovoril, da je igranje težko in zahtevno. A je hkrati tudi nekaj najlepšega ...

**Le če verjameš
dovolj močno, da ti
bo uspelo, ti bo
zares tudi uspelo ...**

Ste si kot igralka kdaj želeli nastopati tudi na ameriških tleh?

Seveda si tega želim, ampak bi morala poznati režiserje.

Katera vloga vam je najbolj podobna: Zorica iz *Štorije*, Ingrid iz *TV Dober dan* ali vloga Lize iz muzikala *Cvetje v Jeseni*?

Vse. Ker so vse del mene in ker so vse nekaj posebnega.

Kaj priporočate mladim, ki si želijo postati igralci?

Naj vztrajajo, naj ne nehajo delati, naj ne dovolijo, da jih drugi teptajo in predvsem naj verjamejo sami vase! Le če verjameš dovolj močno, da ti bo uspelo, ti bo zares tudi uspelo ...

Kubala v šolski svet

Šolska leta 2016/2017

Lahkih nog naokrog: FINSKA

Finska ima vse. Prijazne ljudi, prijetna topla poletja, pisane spomladanske in jesenske dni, zasnežene pravljíčne zime, neskončne preproge gozdov z jezeri, majhne kmetije in vasice ter svetovno prvenstvo v ubijanju komarjev. Le kdo bi se ji lahko uprl!

Finska je najbolj severna država Evropske unije, ki meji na Švedsko na zahodu in Rusijo na vzhodu ter ima kopensko mejo z Norveško. Pod Finsko spadajo tudi Alandski otoki, ki ležijo v Bodenskem zalivu, delita pa si jih Finska in Švedska. Kljub temu da meri za sedemnajst Slovenij, živi tam le 5,2 milijona ljudi. Na Finskem se pogosto zgodi, da je najbližji sosed tudi sto kilometrov daleč, zato ni čudno, da je na Finskem več kot sedemdeset telefonskih družb. Nokia, največja prodajalka mobilnih telefonov na svetu, ima doma tako veliko dela.

Uradna jezika sta finski in švedski, na Laponskem pa tudi jezik Laponcev oz. ljudstva Sami. Laponska se razprostira na Finskem, Norveškem, Švedskem in v Rusiji, ljudstvo Sami pa se ukvarja s kmetijstvom, gozdarstvom, ribolovom in rejenjem severnih jelenov. Angleščina je sčasoma postala najbolj popularen tuji jezik, govori pa jo večina ljudi.

Glavno mesto države so Helsinki, imenovani tudi »hči Baltskega morja«. A to živahno morsko pristanišče z mnogimi parki in vodnimi površinami ni edino zanimivo mesto. Mesto Turku je najstarejše mesto, slovi pa tudi po najstarejši zgradbi na Finskem, mesto Porvoo pa velja za drugo najstarejše mesto. Ne smemo pozabiti niti na Lahti, mesto, znano predvsem po svojih skakalnicah.

Na Finskem prevladujejo mrzle zime in precej topla poletja. Na severu dežele sonce poleti ne zaide 73 dni, kar imenujejo polnočno sonce. Zaradi tega je pokrajina dobila vzdevek »dežela polnočnega sonca«. Ko pa se pozimi sonce skriva za obzorje, nastopi mrzla polarna noč. Povprečna julijska temperatura je 17 stopinj, februarska pa – 6 stopinj. Finski del Laponske na severu dežele ima najnižje zimske temperature, saj lahko padejo tudi pod – 30 stopinj. Zasnežena in ledena pokrajina je tako idealna za smučanje, smučarski tek in drsanje. Veliko ljudi na Finskem tudi plava, ne samo v ogrevanih bazenih, ampak tudi sredi najhujšega mraza izrežejo luknje v zaledenele površine in zaplavajo v ledeni vodi.

V mestecu Rovaniemi se nahaja nekaj, kar nas popelje v pravo božično pravljico. To je Božičkova vas, kjer je vse posvečeno možu v rdečem z belo brado in prisrčnim nasmehom. Božičkova vas nudi celo paleto zanimivosti. Lahko sami okrasite svoje ingverjeve piškote, oddate pošto Božičku, dobite poseben certifikat šole palčkov, si ogledate galerijo ledenih skulptur v spremstvu ledene princese, se ustavite v Božičkovi pisarni ali celo posnamete uradno fotografijo z Božičkom. Posebno zanimiva je tudi delavnica škrtov, kjer si otroci lahko pod vodstvom škrtov narišejo posebne božične dekoracije.

Glavno mesto Helsinki.

Finska pokrajina – jezera in iglavci.

Ena izmed 1,6 milijona savn na Finskem.

Tradicionalna finska jed »kalakukko«, pita s svinjskim ali ribjim mesom.

POTEPANJE PO TRSTU

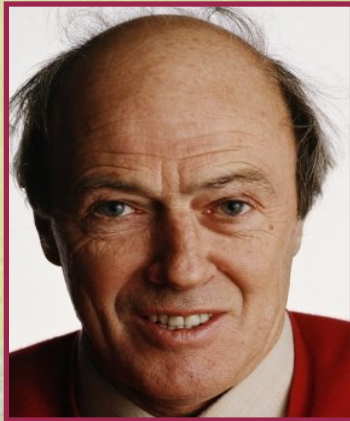
Na Miklavževo jutro smo se z avtobusom odpeljali proti Italiji. Naš postanek je bil v Trstu. Razrede smo razdelili na dve skupini ter se zapodili v raziskovanje novih krajev. Prva postaja je bil akvarij, kjer smo si ogledali različne ribe, pa tudi terarij s plazilci. Nato smo se odpravili proti trgu Attilio Hortis, kjer smo nekaj izvedli o tem pisatelju ter si ogledali park z raznimi skulpturami, eksotičnimi rastlinami in knjižnico. Pot smo nadaljevali do trga Cavane (Piazza di Cavana), ki je bila v preteklosti meja med kopnem in morjem. Naslednji je bil postanek na nam najbolj znanem trgu Piazza dell'Unita' d'Italia, kjer smo se seznanili z simbolom vodnjaka, lahko pa smo se tudi sprehodili po trgu ter si ogledali preostali del, ter seveda praznično okrasitev. Od tam nas je čakala nekoliko težja pot. Klanec nas je pošteno zmučil, a na vrhu nas je čakala nagrada- malica. Pričaral se nam je tudi čudovit razgled, ter seveda zgodovinski ostanki in Cattedrale di San Giusto Martire. Tam smo si ogledali originalna kipca Jakca in Mihca, ter se odpravili na mnogim najljubši del- Miklavžev sejem. Sejem je bil na ulici, ki je zelo popularna med mladimi- Viale 20. Settembre. Kupili smo si nekaj za pojedniti spominke, ter se s tem približevali zaključku našega izleta. Med drugimi smo se vstavili tudi na trgu Piazza della Borsa, Piazza del Ponte rosso in železniški postaji. Usedli smo se na avtobus, ter si na poti za nazaj prepevali pesem El tram de Opicina. Domov smo prišli siti, ter s polno novega znanja.

Lea Stamatović, 9. d

Martedì, 6.12. 2016 abbiamo fatto una gita scolastica a Trieste per visitare vari monumenti della città. Quando siamo arrivati, abbiamo visitato l'acquario, dove abbiamo visto molti animali graziosi. Era incredibile e molto interessante. Dopo ci siamo avviati verso il centro della città che era pieno di decorazioni Natalizie e il profumo del Natale ci accompagnava lungo le strade di Trieste. Abbiamo visitato la Piazza dell'unità d'Italia con una grande fontana, dove si può leggere con quali città ha commerciato la città di Trieste. Poi ci siamo avviati verso la parte più vecchia della città, la piazza Cavana. Abbiamo visitato la Piazzetta Santa Lucia e la Cattedrale di San Giusto Martire. Siamo passati davanti al Teatro Romano. Era bellissimo. Andando avanti siamo arrivati alla Piazza del Ponterosso. Dopo questa magnifica visita della città siamo saliti verso la parte un po' alta di Trieste, dove si trova il Museo postale e telegrafico. Ci siamo fermati un po' per fare merenda. La vista era meravigliosa, abbiamo visto anche un edificio a forma di formaggio. Dopo la merenda abbiamo fatto una breve visita alla statua di Michelle e Giacomo davanti all'entrata del museo. Più tardi siamo andati a visitare la Fiera di Natale. Vendevano molte cose interessanti e tutto profumava di dolci di canela e vaniglia. Non vedevo l'ora di comprare qualche dolce, per esempio le frittele. La nostra gita si avvicinava alla fine, però c'era ancora una sorpresa per noi. Abbiamo preso il tram per Opicina. Tutti eravamo entusiasti. Nel pomeriggio siamo ritornati a scuola.

CELEBRATING ROALD DAHL'S 100TH BIRTHDAY

Roald Dahl is a writer that published many popular books. He was born in 1916 in Llandaff, Wales. His first children's book, *The Goblins*, was published in 1943. He wrote many other worldwide-known titles like *Matilda*, *Charlie and the Chocolate Factory*, *James and the Giant Peach* and others. He often based his characters on people he had met in real life. Roald was friends with the American writer Ernest Hemingway. He was named after the famous Norwegian explorer Roald Amundsen. In 1953 he married Patricia Neal, an American actress. Roald Dahl's birthday, September 13th, is celebrated every year in libraries and school as Roald Dahl Day. In 1971 a postman by the name Willy Wonka actually wrote to him. On 23rd November 1990 Roald died and he didn't have the chance to finish the third *Charlie Bucket* story.

Pika Valentina Jesih, 8. b

HOW WELL DO YOU KNOW ROALD DAHL?

Find the correct answer and bring your answers in a written form with your name and class to the English teachers' room till 31st January 2017. Among the correct answers, we will draw the luckiest one who will get a special award.

- 1) Where did Roald Dahl often write his books?
A) in the library B) in the shed in the garden C) in his living room
- 2) When did he write?
A) at 10 am–12 am and 4 pm–6 pm B) at night C) when he got an inspiration
- 3) How many new words did he create?
A) None B) more than 250 C) more than 1620
- 4) His parents were:
A) Norwegian B) American C) Swedish
- 5) How many siblings did he have?
A) 6 brothers and sisters B) 3 sisters C) 1 brother
- 6) When he was a student at primary school he:
A) was very good at writing B) he didn't like football C) enjoyed playing squash
- 7) How tall was he?
A) 250 cm B) 197 cm C) 200 cm
- 8) Which languages did he speak?
A) English, Italian and French B) English, Italian and Norwegian C) English, Norwegian and Swahili
- 9) He enjoyed:
A) eating milk chocolate B) drinking whiskey C) long walks on the beach
- 10) He was buried with some of his favorite things:
A) his most expensive clothes, his teddy bear and whiskey
B) his first book, a blue pen, a gold fork, white wine and his favorite candy
C) a power saw, HB pencils, chocolate, red wine and his snooker cues

POTOVANJE V BABILONSKO VAS

TEACHER WITH THE BROADEST SMILE

The teacher with the broadest smile at our school is undoubtedly Mrs Ivanka Jerman. She's always dreamt about becoming a teacher. After she had practised English with a friend who is a native-speaker, she decided to qualify as a foreign language teacher. She graduated in English and French at University in Triest. Her interests are broader: reading books, listening to music, doing karate, running, cycling and baking confectionery are her favourite past-times, but she also takes interest in management and many other areas. What students find inspirational is that sometimes she decides to devote part of the lesson to teaching students about life. Mrs Jerman's strong belief is that our school is very good in both quality and equipment. It gives students a lot of opportunities for learning and a lot of activities. But she regrets the severe pace when there is less time to talk with every student and parent. Mrs Jerman thinks that the way teaching is carried out nowadays is a bit outdated for today's generations. So huge changes, like more movement and selecting the learning pace for every personal interest will be needed in future.

Ela Bojanić, 9. b

ME PRESENTO

Hola, soy Lana y soy de Eslovenia, de Izola. Tengo doce años y hablo cuatro lenguas: esloveno, italiano, inglés y un poco de español. Soy una chica amable, trabajadora y generosa. Soy alta y joven, con el pelo largo, rubio y liso y tengo los ojos grandes y azules. En mi familia somos cuatro yo, mi hermana Zala, mi madre Maja y mi padre Simon. Tengo también una tía que se llama Tanja y cuatro abuelos. Mi día es siempre muy interesante. Normalmente me levanto a las siete, desayuno y después voy al colegio. Como en la escuela a las dos y llego a casa a las tres. Tengo también entrenamientos del tenis. Me gusta también leer y ver la tele. Me acuesto a las nueve y así termina mi día.

Lana Vidmar, 7. d

I MIEI SOGNI

Io sogno sempre il videogioco Clash Royale. Io sogno spesso gli hamburger. Qualche volta sogno la guerra tra gli inglesi e gli americani. Ogni tanto sogno i morti. Sogno spesso che sono Batman.

Tadej Cupač, 5. a

Ogni tanto sogno che io e le mie amiche siamo agenti segreti. Qualche volta sogno i miei parenti. Spesso sogno di vivere magiche avventure. Sogno sempre i miei amici. Non sogno mai le principesse. Non sogno quasi mai la scuola.

Nives Skerbiš Pifka, 5. a

YEAR 6 ROCKS

We've described our favourite music bands, singers and classical chamber music ensembles. It's a pity we can't offer you a multimedia and interactive presentation and broadcast music as well.

My favourite music band is called Siddharta. The members are Tomi Meglič who is the singer and the bass guitarist, Primož Benko is the bass guitarist and the singer. Boštjan Meglič is an excellent drummer. Cene Resnik plays the saxophone and Tomaž Okroglič Rous is the keyboard player. The members started performing together in 1995. The band is named after a famous novel by the German writer Herman Hesse.

David Bonin, 6. a

Logarska dolina, 20 agosto 2016

Cara Lea,

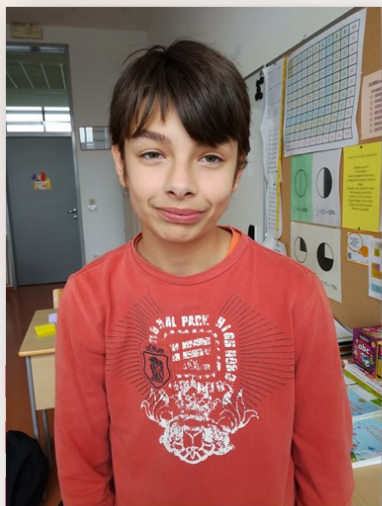
come stai? Io sto bene. Ho trascorso le mie vacanze estive con la mia famiglia (la mamma, il papà, la sorella e il nostro cane Lotty) in montagna, precisamente a Logarska dolina. Abbiamo alloggiato in un agriturismo. Ogni giorno abbiamo fatto una passeggiata per i campi o nei boschi oppure siamo saliti su qualche montagna per ammirare il panorama o le bellezze naturali. Torno a Milano tra una settimana. Fa molto caldo a Milano?

Un abbraccio

Metka

Metka Dakič, 6. c

NAMIZNI NOGOMET OB SPREMLJAVI METAL GLASBE

Ste kdaj pomislili, da poteka prvenstvo tudi v namiznem nogometu? Udeležil se ga je naš učenec in sošolec Mihael Grabar Tatai in dosegel odličen rezultat, na katerega je zelo ponosen. Preberimo, kaj zanimivega nam je zaupal v pogovoru.

Kdaj si začel igrati namizni nogomet?

Star sem bil približno pet let.

Zakaj si se začel ukvarjati z namiznim nogometom?

K igranju me je spodbudila moja mama. Sprva nisem bil navdušen, nato pa mi je postal všeč in sem ga začel redno igrati.

Kje pa ga igraš?

Običajno igram v Centru mladih Koper s svojimi prijatelji.

Se je bilo težko naučiti vsa pravila?

Ne, samo moral sem se privaditi na hitrost gibov, ki so pri tej igri zelo pomembni.

Kakšne lastnosti mora imeti igralec namiznega nogometa?

Vsak, ki se ukvarja z namiznim nogometom, mora upoštevati nekaj osnovnih pravil, predvsem pa se mora hitro in pravočasno odzivati na nasprotnikove poteze in zaustaviti žogico.

Katera pa so osnovna pravila namiznega nogometa?

No, pravil je veliko. Glavno pravilo je, da ne smeš »roštiljati«. To pomeni, da ne smeš vrteti ročke, razen ko delaš *snake* ali *pin*. *Snake* je izraz za potezo, ko zaustaviš žogico, ročko zavrtiš za sto osmedeset stopinji in gre v gol. *Pin* je podoben *snakeu*, samo da pri njem ročko zavrtiš dvakrat. Naslednje pravilo je, da žogice ne smeš metati v zrak. Na začetku igre žogico postavimo na sredino polja in naredimo dve podaji sami sebi.

Si se kdaj udeležil kakšnega tekmovanja?

Udeležil sem se tekmovanja Balkan Cup Slovenija in na njem dosegel tretje mesto. Ponosen sem tudi na članke, ki so jih objavili v Primorskih novicah in na Facebooku.

Ali imamo na naši šoli mize za igranje namiznega nogometa?

Nimamo jih, a upam, da jih bo ravnatelj nabavil. Mislim, da bi to bilo všeč marsikateremu učencu.

Imaš kakšen nasvet za dobro igranje namiznega nogometa?

Da, med igranjem je dobro poslušati metal glasbo, saj si hitrejši v odbijanju žogice.

Hvala za intervju.

(Anabel H. Todorović, 7. b)

LA PALLAVOLO

La pallavolo è il mio sport preferito già da molti anni. Questo sport è uno sport di squadra e d'è proprio questo che mi piace di più. Se la squadra vuole una partita deve lavorare sodo e impegnarsi al massimo. Tutti i giocatori devono fare del loro meglio per guadagnare punti in campo. Anche se ci sono dei giocatori fuori dal campo seduti in panchina, fanno anche loro il tifo per la squadra. Sono queste cose che mi piacciono di questo sport. E' il spirito di squadra che fa questo sport interessante e piacevole.

La pallavolo si pratica in una palestra. Si può praticarla anche sulla sabbia e si chiama beach volley. Per questo sport hai bisogno degli abiti sportivi. Quindi una maglietta corta con dei pantaloncini corti e le scarpe da ginnastica. Di solito i giocatori indossano anche delle ginocchiere per proteggere le ginocchia. Per praticare la pallavolo hai bisogno soprattutto di una palla da pallavolo, una rete e un campo dove giocare.

Le regole sono molto semplici. L'obiettivo del gioco è far cadere la palla nel campo dell'avversario. Quando questo succede la squadra ottiene 1 punto. La prima squadra che ottiene 25 punti vince il set. Il gioco ha 3 set (in ogni set si gioca fino a 25 punti) il gioco si gioca a 2 differenze di punti. Quindi se una squadra ha 24 punti l'altra deve ottenere 26 punti per vincere. Il gioco inizia con il servizio. La squadra che non ha il servizio, ha la ricezione e l'attacco. Ogni squadra può palleggiare con la palla 3 volte, dopo di che la deve passare oltre la rete.

Nel mondo ci sono molti giocatori di pallavolo. Uno di questi è Cristian Savani, un giocatore italiano. Ho ottenuto anche il suo autografo e spero che un giorno saprò giocare a pallavolo come lui.

(Rebecca Franca 9. d)

IDEJE ZA BRANJE

Desa Muck: ŠKRATOVILE UJEMEJO LOVCA

Škratovile niso običajne vile. Škratovile tudi niso škratje. Škratovila se rodi, ko se srečata vila in škrat in se zaljubita.

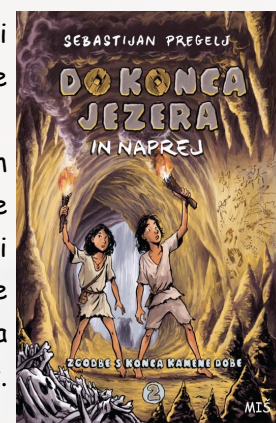
Na tla je položil svojo lovsko torbo, iz katere je poprej vzal sendvič in čutaro. »Malo bom pomalical, potem pa krenil dalje,« je pomislil. Presenetilo ga je, da mah sploh ni bil vlažen, temveč suh in prijetno topel. Pojedel je sendvič, popil vodo iz čutare in nenadoma so njegove veke postale težke ... Zaspal je. Zbudil se je s presenečenim krikom, ker ga je nekaj močno uščipnilo v nos. Odprl je oči in zagledal dve majhni očesci, ki sta nagajivo zrlji vanj.

Sebastijan Pregelj: DO KONCA JEZERA IN NAPREJ

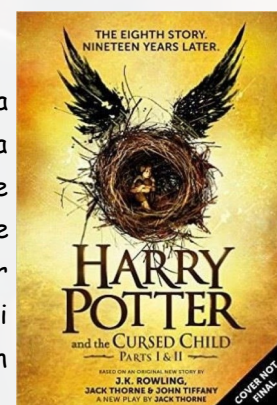
Brin spozna deklico Črno s sosednjega kolišča. Skupaj se odpravita na nevarno pot, ki se srečno konča predvsem zaradi dekličine iznajdljivosti. Junaka dobita nove prijatelje na kopnem, prihod črede starodavnih živali pa napove novo dobo.

Zbirka *Zgodbe s konca kamene dobe* je namenjena bralcem v drugem bralnem obdobju. Tematika življenja koliščarjev je predstavljena skozi ravno prav napete zgodbe dečka Brina. Posebna odlika knjig v tej zbirki so dodatki, kjer so razloženi posamezni pojmi iz tistega časa in navedeni viri, ki dokazujejo, da so zgodbe ustvarjene na podlagi pravih zgodovinskih dejstev. Ilustracije Jureta Engelsbergerja s črno-belo govorico dopolnjujejo zgodbe in dopuščajo domišljiji prosto pot.

J. K. Rowling: HARRY POTTER IN ZAKLETI OTROK

V novem delu uspešnic o Harryju Potterju je junak postavljen v vlogo zgaranega uslužbenca ministrstva za čaranje, moža in očeta treh otrok. Nova zgodba se dogaja 19 let po zaključku zadnje knjige Harry Potter in svetinje smrti, osredotoča pa se na Harryjevega najmlajšega sina Albusa Robausa, ki se spopada »s težo družinske zapuščine, ki si je ni nikoli želel«. Harry se ob tem spopada s preteklostjo, ki nikakor noče ostati tam, kamor spada. Oče in sin se bosta ob zloveščem zlivanju preteklosti in sedanjosti soočila z neprijetno resnico: včasih se tema razlije iz nepričakovanih mest.

LITERARNE NAVPIHANKE

VIKEND

Komaj čakam, da se vikend približa,
da z jadrnico odplujem do Belega križa.

Če burja zapiha, grem do Pirana,
če pa je bonaca, samo do Strunjana.

Ob dežju se skrijemo na pokrito teraso,
kjer s prijatelji pojemo tudi kakšno klobaso.

Ko s starši zvečer domov se vrnem,
obvezno zvezke in knjige še malo obrnem.

(Zala Vidmar, 4. d)

AUTUNNO

Dietro la nona casetta bianca
un topolino balla con la sua topolina.

Sul nono albero
un ghiro si sta preparando al ballo.

Dietro la nona roccia grigia
alcune volpi ballano.
Anche un riccio decide
di ballare nella sua villetta.

Fa un passo avanti e indietro
rosicchia le faggiole e le pere
mormorando bel tosto:
»E' veramente bello l'autunno!«

(Prevod pesmi *Jesenska*)

(Melisa Kurtić, 3. a)

PTICA

Na nebu vidim ptico,
ptico, ki leti,
razpenja lepa krila,
zelo se ji mudi.

Leti v tople kraje,
da bi ji bilo topló,
da ne bi se utrudila,
ker bi bilo mrzlo.

Razpenja široka krila,
kot angel bela ptica,
v oblake se je zarila
prelepa lepotica.

Že izginja v daljavo,
vidi se samo še rep,
komaj vidim ptico,
neba čudovito lepotico.

(Nina Kocjančič, 8. d)

DVE MIŠKI

Dve majhni miški
živita v veliki hiški.
Prva miška zna lagati,
druga pa pisati.

Miški sta dobili balon
in zraven še bombon.
Obuli sta si nogavici
in videli dve kukavici.

Miški sta začeli klepetati
in papirčke metati.
Igrali sta se kraljici
in imeli prepelici.

Imeli sta še slona in dva bonbona,
pa tudi enega losa
in dva kosa.

(Lana Simič, 4. d)

Resna ljubezen

Angelski glas

Do globin v meni zasliši se glas

A vem, da si daleč stran

Težko je biti sam

Eh, ljubezen moja, zasliši se glas

In vedno v srcu te imam

Mogoče bo, mogoče ne bo

Ampak srce ne more brez tebe

Midva v njem za vedno sva skupaj

(Ezana Bekjiroska, 8. c)

ROJSTNODNEVNA ZABAVA

Prirejamo rojstnodnevno zabavo.

Povabila sem Taro,
ki bo skuhala obaro.

Imamo tudi zelenjavno juho,
ki je zanimiva za muho.

Prišle so tudi Lane,
ki so pojedle vse banane.

Na zabavi so še baloni,
ki so napolnjeni z baloni.

Ko zabave je bilo konec,
prazen je bil lonec.

(Ema Purgar, 4. d)

ZAJEC BO VEDNO ZAJEC

V gozdu, v katerem so rasle visoke smreke, ki so imele tako goste krošnje, da so se topli sončni žarki komaj prebijali skozi, je živel zajec. Imel je sivosrebrn kožušček in majhen, puhast repek. A nikakor ni bil navaden zajec, saj se je namreč ves čas napihoval, kako pogumen je. Izmišljeval si je tudi zgodbe o tem, kakšne pustolovščine je doživel. Mali srnci je razlagal: »Veš, ko sem bil v daljni deželi, sem celotno džunglo rešil pred nasilnim tigrom.«

Zajca so začele vse živali gledati s strahospoštovanjem v očeh, saj so verjele lažem, ki jih je trosil naokoli. Celo medved se ga je bal, saj mu je, ko ga je prosil za enega od korenčkov, zabrusil: »Le pazi, kaj govoriš, ker bo, če ne boš spoštljiv, moja taca zadnje, kar boš videl!«

Nekega dne je v gozdu nastal preplah. Požrešni volk je podil živali in jih skušal ujeti. Vse obupane so prosile zajca za pomoč.

Zajec, ki se je le delal pogumnega, je obljubil, da bo obračunal z volkom in ga prepodil za vse večne čase. Ko pa je zagledal to veliko, ostrozobo mrcino, je spustil bobek in omahnil kot prazna vreča.

Osuple živali so sicer s skupnimi močmi pregnale volka, zajca pa je bilo tako sram, da se je odselil iz gozda. Modra sova je podučila živali: »Pes, ki laja, ne grize.«

(Mia Baškovič, 7. d)

PES V NESREČI

Bil je lep spomladanski dan, topel in sončen, v katerem se je narava počasi prebujala. V majhni, ljubki, zelo stari vasici je živel pes. Bil je precej velik, bel kot sneg in imel je lepo puhasto dlako. Bil je priljubljen, zato je tudi imel veliko prijateljev. Živel je v hiši z nesramno, a na videz prijazno mačko. Imela je oranžno rumen kožušček in košat rep. Lastniku so bili ljubši psi, zato mačke ni imel tako zelo rad. Tega pa mačka ni prenesla ...

Nekega dne je tako prišla je k psu in mu rekla: »Pes, bi šel z menoj?« »Kam pa?« jo je začudeno vprašal. »V gozd. Veš, danes sem bila tam in videla ogromno kost.« »A res?« jo je z navdušenjem vprašal. Mačka ga je pretentala in rekla: »Pridi, greva.« Mačka je vedela, da pes rad teče, zato ga je še bolj vabila: »Pridi, pojdiva kar takoj, tam boš lahko tekkel po luknjasti poti, to pa ti je zelo všeč, kaj ne?« Psu ni bilo treba več reči več ničesar.

Tako sta se odpravila na pot. Mačka je pojasnila psu: »Jaz grem malo naprej, da vidim, če je kost tam.« V trenutku ni bilo več. Šla je izkopat globljo luknjo, da bi se pes poškodoval, saj je mislila, da jo bo imel potem lastnik rajši. Ko je pes pritekkel, je stopil v luknjo in si poškodoval nogo.

»Mačka, prosim, pojdi po pomoč,« jo je prosil v bolečinah. »Ne, dovolj je, da nisem jaz najbolj priljubljena in da živim v tvoji senci. Sedaj si se ujel v mojo past.« Zadovoljno je odšla.

Čez nekaj časa je mimo prišel prijatelj zajec. »Zajec, prosim, pomagaj mi do doma, poškodovan sem,« ga je prosil pes. »Žal ne morem, hitro se moram domov, da ne zamudim kosila,« mu je razložil zajec. Pes je bil razočaran.

Nato je mimo pribundal medved in ga malo prestrašen vprašal: »Kaj se ti je zgodilo?« »Dolga zgodba. Poškodovan sem, prosim, pomagaj mi,« ga je prosil pes. Medved ga je dvignil in odnesel domov, potem pa spet hitro odšel v gozd, saj ni hotel imeti opravka z ljudmi. Pred vrati je lastnik pogledal psa in pritekkel k njemu: »Kaj se ti je zgodilo?« je zaskrbljeno vprašal lastnik. Hitro ga je odpeljal v hišo in mu povil tačko.

Mačka je bila že spet jezna, da mora biti s psom, ki je bil zopet bolj priljubljen kot ona. To pa je bila tudi njena kazen — živeti bo morala s psom.

Po vseh dogodkih je pes ugotovil, da je v nesreči spoznaš pravega prijatelja.

(Matti Logar, 7. d)

ZANIMIVOSTI

1. DECEMBER – MEDNARODNI DAN BOJA PROTI AIDSU

Aids je angleška kratica za sindrom pridobljene imunske pomanjkljivosti. Je posledica virusa HIV, ki v človekovem telesu napada bele krvničke. Te so del imunskega sistema, ki nas varuje pred boleznimi. Zaradi virusa HIV naš sistem tako oslabi, da lahko umremo že zaradi čisto nedolžne viroze. Zadnja stopnja okužbe z virusom HIV je, ko se telo ne zmore več boriti proti okužbam in to imenujemo aids. Virus HIV se prenaša z nezaščitenimi spolnimi odnosi ali prek stika s krvjo okužene osebe. Ne moremo pa ga dobiti z dotikanjem ali po zraku. Z virusom HIV je okuženih okoli 35 milijonov ljudi po vsem svetu, največ v Afriki, kjer vsako leto zaradi aidsa umre več kot milijon otrok. Za zdaj učinkovita zdravila za to bolezen še ni, obstajajo pa določeni pripravki, ki ovirajo delovanje virusa HIV in posledično lahko okuženi preživijo.

NAJHLADNEJŠE PUŠČAVE

Niso vse puščave vroče. Puščava Gobi v Aziji, ki leži na 2000 metrih nadmorske višine in zunaj tropskega pasu, je vse prej kot topla. Ozemlje je sušno zaradi odmaknjenosti od morja in bližnjih gora, ki zadržujejo deževne oblake. Jugozahodni vetrovi sicer vsrkavajo vlogo nad Indijskim oceanom, toda ob prehodu čez Himalajo se ohlajajo in vlaga se že tam kondenzira v dež in sneg. Gobi so že popolnoma brez vlage, zato po pusti planoti v severni Kitajski in Mongoliji zavija le mrzel in suh veter.

SKALNATI VRTOVI POD ZEMLJO

Koralni grebeni so kot podvodne džungle iz živega kamna in kot take ena največjih in najveličastnejših stvaritev, kar so jih kdaj koli ustvarila živa bitja. Njihova barvna paleta je bogatejša kot kjer koli — najdemo vse od bleščečih barv koral pa do pisanih vzorcev rib, ki tam prebivajo. Gre za svet, poln skrivališč in špranj, kamor se lahko umaknejo živali — to pa je tudi razlog, zakaj kar tretjina morskih rib živi ob koralnih grebenih. Korale so bolj podobne rastlinam kot živalim, čeprav gre v resnici za skupine drobnih živalic, imenovanih polipi. Redko so večji od nohta, varuje jih trden oklep, iz katerih nastanejo grebeni. Korale, ki gradijo grebene, vsebujejo tudi mikroskopske alge, ki potrebujejo svetlobo, zato svetlobo potrebujejo tudi korale. Čudovite oblike tako nastajajo v želji po čim več svetlobe, hkrati pa so grajene tako, da kljubujejo morskim tokovom in valovom. Večina koral potrebuje toploto, zato najdemo koralne grebene večinoma v tropskih morjih.

BEFANA – ČAROVNICA Z DARILI

V mnogih državah po svetu 6. januarja praznujejo praznih Svetih treh kraljev (Epifanijo), v Italiji pa je ta dan povezan še z eno zanimivostjo — z Befano. Befana, znana tudi kot dobra čarovnica, podobno kot Božiček ali Miklavž obdaruje otroke. Obišče jih v noči na 6. januar in zanje v nastavljenih nogavicah ali čevljih pusti darove — za pridne otroke bombone, suho sadje in igrače, za poredne pa kos premoga. Risbe Befano največkrat upodabljajo kot prijazno čarovnico, ki nasmejano jezdi na metli in čez rame nosi vrečo z darili. V hišo se spusti skozi dimnik, kjer jo ponekod po običaju pričaka za okrepcilo kozarec vina in krožnik s pomarančami.

Poišči rešitve miselnih ugank.

Poveži števila, da dobiš risbo.

VICI

MISELNA UGANKA 1

Kaj imajo skupnega naslednje besede/stavki?

KAJAK
KISIK
NEŽEN
POTOP
NERADODAREN
MATEJ JE TAM
KLOVN IN VOLK
OSEM OPITIH HITI PO MESO
TOLPA NATIKA KITA NA PLOT

MISELNA UGANKA 2

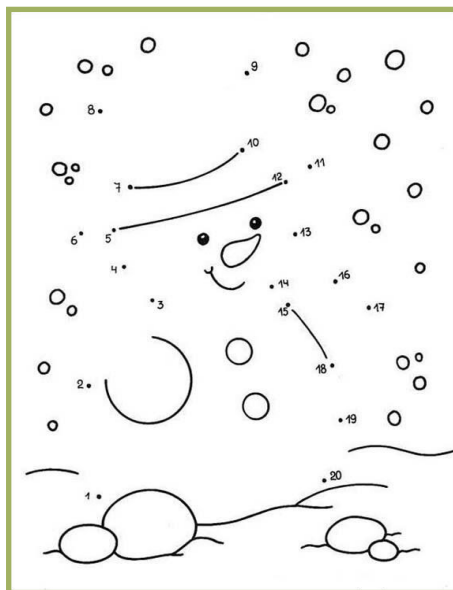
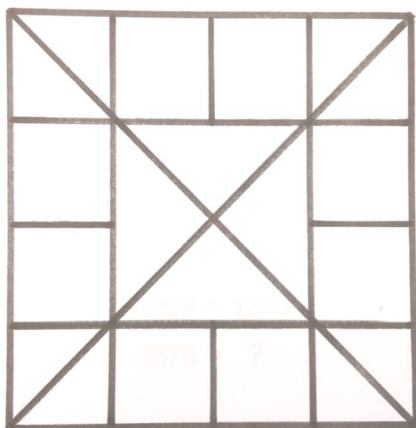
V petih vrsticah so napisana naslednja števila:

1
11
21
1211
111221
? _____

Katero število bi napisal/-a na naslednjo vrstico?

MISELNA UGANKA 3

Koliko trikotnikov je na sliki?

Pobarvaj zimske rokavice. Naj bodo čim bolj zabavne!

»Očka mi je obljubil 50 evrov za vsako petico,« je povedal Mišo učitelju.

»Saj nobene nimaš,« je odvrnil učitelj.

»Imam predlog: zapišite mi jih nekaj in denar si bova delila.«

Pri naravoslovju učitelj vpraša Bučka: »No, Buček, ti pa zdaj lepo povej, koliko kosti imaš v telesu?«

»Najmanj dva tisoč petsto,« odgovori.

»Zakaj pa me nisi včeraj poslušal, ko sem razložil, da je v človeškem telesu dvesto kosti.«

»Saj sem! Ampak sem danes zjutraj jedel sardine.«

Učitelj: »Če ti dam dva zajca in še dva zajca in potem še dva zajca, koliko zajcev imaš?«

Tinček: »Sedem!«

Učitelj: »Ne, poslušaj pazljivo še enkrat. Če ti dam dva zajca in še dva zajca in potem še dva zajca, koliko zajcev imaš?«

Tinček: »Sedem!«

Učitelj: »Poskusiva malo drugače. Če ti dam dve jabolki in še dve jabolki in potem še dve jabolki, koliko jabolk imaš?«

Tinček: »Šest!«

Učitelj: »Dobro. No, zdaj pa še enkrat z zajci. Če ti dam dva zajca in še dva zajca in nato še dva zajca, koliko zajcev imaš potem?«

Tinček: »Sedem!«

Učitelj: »Kako, za boga, lahko po tem, ko ti trikrat dam po dva zajca, prideš do sedmih?«

Tinček: »Enega imam doma.«

POVABILO

Vsi, ki bi se radi preizkusili v pisanju in soustvarjanju naslednjih števil Šolske mavrice, pošljite vaše želje na naslov:
glasilo.oskoper@gmail.com

Vabljeni!

NAGRADA ZA NAJBOLJ NAVIHANO LITERARNO NAVIHANKO

Gašper Emeršič, 5. a
(za pesem *Lisica na potepu*)

Čestitamo in ti želimo še veliko
ustvarjalnih pesmi!

TISKARSKI ŠKRAT

V 3. številki je bila v rubriki *Naši uspehi* izpuščena učenka Tina Ščulac (8. d), ki je osvojila visoko mesto na ŠPF.

Za napako se opravičujemo.

